

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
ГжЗ 265/22
7.12.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Сање Агатоновић, председника већа и судија Данице Косовац и Весне Секулић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ..., чији је пуномоћник Марија Чабаркапа, адвокат из Београда, Нушићева 7/16, против тужених "Медијске мреже" д.о.о. Београд, Небојше Зековића, Бориса Вуковића, Наталије Атанацковић и Дражена Остојића, сви из Београда, Трг Николе Пашића 7, чији је заједнички пуномоћник Игор Исаиловић, адвокат из Београда, Македонска 44, ради утврђења и накнаде нематеријалне штете, одлучујући о жалбама тужиоца и тужених изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду ПЗ 46/21 од 24.3.2022. године, исправљене решењем истог суда ПЗ 46/21 од 27.10.2022. године, у седници већа одржаној дана 7.12.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе тужиоца и тужених и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду ПЗ 46/21 од 24.3.2022. године, исправљена решењем истог суда ПЗ 46/21 од 27.10.2022. године у другом, трећем, шестом, седмом, осмом, деветом, десетом и једанаестом ставу изреке.

УКИДА СЕ пресуда Вишег суда у Београду ПЗ 46/21 од 24.3.2022. године, исправљена решењем истог суда ПЗ 46/21 од 27.10.2022. године, у четвртном, петом и тринаестом ставу изреке и у том делу предмет **ВРАЋА** истом суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду ПЗ 46/21 од 24.3.2022. године, исправљеном решењем истог суда ПЗ 46/21 од 27.10.2022. године, првим ставом изреке дозвољено је субјективно преиначење тужбе од 22.2.2022. године. Другим ставом изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца АА према туженом Небојши Зековићу, бившем одговорном

уреднику интернет портала “Република.рс”, па је утврђено да је објавом текста на интернет порталу “Република.рс”, у рубрици вести – тема дана, од године, под насловом “(ФОТО) ...! ...”, као и објавом текста на интернет порталу “Република.рс”, у рубрици друштво од године под насловом “....“, повређено право тужиоца на достојанство личности. Трећим ставом изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца АА према туженом Борису Вуковићу, бившем одговорном уреднику “Независних дневних новина Српски телеграф”, па је утврђено да је објавом текста у дневним новинама “Независне дневне новине Српски телеграф”, издање број ... од године на насловној страни, под насловом “...”, као и на другој и трећој страни истог издања истих новина у рубрици тема дана, текста под насловом “...”, објавом текста у дневним новинама “Независне дневне новине Српски телеграф”, издању број ... од године и то на насловној страни, под насловом “...”, као и текста на шестој страни истог издања истих новина, у рубрици Вести, под насловом “...”, повређено право тужиоца на достојанство личности. Четвртим ставом изреке усвојен је тужбени захтев, па је забрањено туженој Наталији Атанацковић, одговорном уреднику интернет портала “Република.рс”, објављивање на истом проталу информација којима се наводи да је тужилац примао било какве уплате у периоду од 2015. до 2019. године, као и да је уплате примао да би негативно коментарисао власт, односно председника Републике Србије Александра Вучића, под претњом плаћања судског пенала у висини од 100.000,00 динара за сваку објаву којом се крши ова наредба. Петим ставом изреке усвојен је тужбени захтев, па је забрањено туженом Дражену Остојићу, одговорном уреднику “Независних дневних новина Српски телеграф”, објављивање у тим новинама информација којима се наводи да је тужилац примао било какве уплате од органа локалне самоуправе Града Шапца у периоду од 2015. до 2019. године, као и да је те уплате примао да би негативно коментарисао власт, односно председника Републике Србије Александра Вучића, а све под претњом плаћања судског пенала у висини од 100.000,00 динара за сваку објаву којом се криши ова наредба. Шестим ставом изреке делимично је усвојен тужбени захтев, па су обавезани тужени Ненад Зековић из Београда - бивши одговорни уредник интернет портала “Република.рс” и тужени “МЕДИЈСКА МРЕЖА д.о.о. Београд – Стари град”, да као солидарни дужници тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљени душевни бол, повреде достојанства личности (части и угледа) исплате износ од 70.000,00 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења 24.3.2022. године, па до исплате. Седмим ставом изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев преко износа досуђеног шестим ставом изреке, за износ од још 330.000,00 динара са траженом каматом. Осмим ставом изреке делимично је усвојен тужбени захтев, па су обавезани тужени Борис Вуковић - бивши одговорни уредних “Независних дневних новина Српски телеграф” и тужени “МЕДИЈСКА МРЕЖА д.о.о. БЕОГРАД – СТАРИ ГРАД” да као солидарни дужници тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде достојанства личности (части и угледа) исплате износ од 70.000,00 динара са законском затезном каматом почев од дана пресуђења 24.3.2022. године, па до исплате. Деветим ставом изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев преко износа досуђеног осмим ставом изреке, за износ од још 330.000,00 динара са траженом каматом. Десетим ставом изреке увојен је тужбени захтев, па је обавезана тужена Наталија Атанацковић - одговорни уредник интернет портала “Република.рс” да након правноснажности пресуде, и то првог дана њене правноснажности објави увод и изреку пресуде о свом трошку без коментара и одлагања, под претњом плаћања тужиоцу пенала у износу од 30.000,00 динара за сваки дан задоцњења у поступању по одлуци суда. Једанаестим ставом изреке усвојен је

тужбени захтев, па је обавезан тужени Дражен Остојић - одговорни уредник штампаног издања медија “Независних дневних новина Српски телеграф” да након правноснажности пресуде и то првог дана њене правноснажности објави увод и изреку пресуде о свом трошку, без кометнтара и одлагања, под претњом плаћања тужиоцу пенала у износу од 30.000,00 динара за сваки дан задоцњења у поступању по одлуци суда. Дванаестим ставом изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да тужени Наталија Атанацковић и Драган Остојић јавно објаве правноснажну судску одлуку у целини. Тринаестим ставом изреке обавезани су тужени као солидарни дужници да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплате износ од 142.475,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности до исплате.

Благовремено изјављеним жалбама тужилац и тужени побијали су првостепену пресуду и то тужилац из свих разлога прописаних одредбом члана 373 став 1 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр.72/11...18/20) у седмом, деветом и тринаестом ставу изреке, а тужени због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешно утврђеног чињеничног стања у другом, трећем, четвртном, петом, шестом, осмом, десетом, једанаестом и тринаестом ставу изреке.

Тужилац је доставио одговор на изјављену жалбу тужених.

Тужилац и тужени су трошкове другостепеног поступка опредељено тражили.

Испитујући правилност првостепене пресуде у побијаном делу, сагласно овлашћењима предвиђеним чланом 386 Закона о парничном поступку, Апелациони суд је оценио да жалба тужиоца није основана, а да је жалба тужених делимично основана.

Током првостепеног поступка нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које овај суд пази по службеној дужности, а изрека првостепене пресуде у потврђујућем делу је јасна и у њеном образложењу су дати потпуни разлози о битним чињеницама, тако да се она неосновано побија жалбом тужених због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, дана године, у дневном листу “Независне дневне новине Српски телеграф”, у издању број ..., чији је издавач тужени “Медијска мрежа” д.о.о. Београд, а тужени Борис Вуковић главни и одговорни уредник у време објављивања текста, на насловној страни објављен је наслов: “...”, “...”, док је на страни 7 објављен текст са надсловом и “...” и насловом “...” и поднасловом “Документа до којих је дошао Српски телеграф показују на који начин је бивша власт са ББ на челу плаћала пљување по Вучићу”. У тексту је наведено: “Некадашња градска власт у Шапцу са ББ на челу, новцем грађана финансирала је водитеља емисије “24 минута” са АА, који не бира речи критике када је актуелна власт у Србији у питању. Српски телеграф је дошао у посед рачуна Града Шапца на којима се види да је у периоду од 2015. до 2019. године на рачун Агенције за уметничко стваралаштво и сценску уметност једне од главних звезда ВВ телевизије исплаћено 1.172.400,00 динара. Под плаштом различитих активности, попут Фестивала европског филма, учествовања на сајму вина, превођења, текста за лист “Данас”, само 2016. године из буџета је исплаћено између 30.000,00 – 50.000,00 динара на рачун АА агенције, а

укупан износ за ту годину достигао је суму од 865.400,00 динара. У тексту је између осталог наведено: “ВВ из Центра за одговорне медије за “Српски телеграф” каже како је од раније познато да су претходне власти на овакав начин злоупотребљавале јавни новац. Случај новчаних исплата политички подобним новинарима и комичарима од бивше градске власти у Шапцу открива механизам који је у време претходне власти коришћен за преливање јавног новца у приватне џепове подобних. С обзиром на то да је од раније било познато да су на идентичан начин финансирани поједини медији и људи блиски опозиционом “Савезу за Србију”, ББ и остали представници ГГ коалиције јасно су показали да за њих не постоји граница када су у питању злоупотребе јавног новца – закључује ВВ. Са њим се слаже и Предраг Јеремић, уредних портала “Ембарго”, који наводи да је реч о устаљеном систему ББ и ВВ за вођење кампање о народном трошку. У тексту се даље наводи ... “ВВ се хвалио како у градској каси има 10.000.000 евра, после се испоставило да тих пара нема, где су“, Отишле на финансирање његових потпуно промашених интервјуа, у листу “Данас”, у “НИН”, локалним медијима, на телевизији Шабац, као што видимо и за пропагирање неких његових идеја и у одређеним ТВ емисијама, попут оне АА – наводи Јеремић за “Српски телеграф”. У антрфилеу текста “Недостаје документација” је наведено: “У циљу даљег тестирања тражена је рачуноводствена документација, која је била основ за вршење наведених исплата, али је утврђено да за 2015. годину, као и за фактуре у износу од 144.000,00 динара није достављена документација. Износ од 105.000,00 динара исплаћен је 2016. године без достављања фактуре, на основу молбе за рефундацију. Фактуре у износу од 247.000,00 динара издате су од предузећа “Мој дар” д.о.о. Шабац и у Удружење МУГШ, која не постоје у АПР, а на рачунима издатим од удружења као седиште удружења наводе се различите адресе. Фактуре из 2017. године односе се на различите добављаче, при чему на свакој стоји назначен рачун за уплату агенције АА. У антрфилеу под насловом “Шта је све Шабац плаћао водитељу” је наведено: Учествовање на сајму вина, Фестивал европског филма, припрема за посету канадског амбасадора, промоција града, активности везане за Шабачки летњи фестивал, ангажовање за Шабачку чивијаду у смислу промоције града – текстови за лист “Данас”, интервју и сл, Чивијада – интернет презентација шабачког вашара, услуге преводиоца, активности везане за долазак грчког конзула, материјал, поклони. У опису насловне стране и текста објављена је фотографија тужиоца, као и фактуре које потврђују наводе из текста.

Дана 23.12.2020. године у штампаном издању дневних новина “Независне дневне новине Српски телеграф”, на насловној страни објављен је наслов “...”, док је на страни шест објављен текст са надсловом “Шта ћемо сад? Потврда нашег писања АА лагао да не узима паре од опозиције” и подсловом: “Из градске управе у Шапцу стигао допис у коме су таксативно наведене све уплате на рачун комичареве агенције, баш као што смо и објавили”. У тексту се даље наводи: Какав лажов? Страшан лажов? АА демантовао је писање Српског телеграфа да је преко своје предузетничке агенције узимао новац од опозиције, односно АА и доскорашње градске власти у Шапцу. Комичар нам је чак преко адвоката упутио подужи допис у ком тврди да фактуре које смо објавили не постоје, те да “предузетничка радња преко које је АА пословао у периоду од 2015. до 2019. године никада није издала ни једну фактуру Градској управи Шапца”. Истина је, међутим, баш онако како смо написали. “Српском телеграфу” стигао је званичан одговор Градске управе у Шапцу, оверен печатом и потписом ГГ, члана Градског већа задуженог за културу и информисање. У њему се таксативно

наводе уплате на рачун АА Агенције за уметничко стваралаштво и сценску уметност. Комичар, иначе је пословао преко ње у својству предузетника који није у сиситему ПДВ, што се лако може проверити на сајту Агенције за привредне регистре (АПР). Тамо се, наиме, управо он води као једини власник агенције. Јасно је да АА жуља то што смо открили који су његови мотиви за константно нападање власти у својим емисијама. Финансијски, дабоме. Подсетимо, наш лист је открио да је некадашња градска власт у Шапцу новцем грађана финансирала водитеља емисије “24 минута”. “Српски телеграф” је дошао у посед извода са рачуна града Шапца, на којима се види да је у периоду од 2015. до 2018. године на рачун Агенције за уметничко стваралаштво и сценску уметност једне од главних звезда ВВ телевизије исплаћено укупно 1.172.400,00 динара. Под плаштом различитих активности попут Фестивала европског филма, учествовање на сајму вина, превођења, текстова за лист “Данас”, само 2016. године из буџета је исплаћивано 30.000,00 – 50.000,00 динара по транши на рачун АА агенције, а укупан износ за ту годину је достигао суму од 865.400,00 динара. За потребе тог текста, објављеног пре 7 дана, покушали смо тада да ступимо у контакт са Небојшем Зеленовићем да би нам објаснио ове новчане трансакције, али до закључења овог броја нисмо добили одговор. С друге стране, АА је кратко одговорио на постављено питање: “Поштовани, вероватно вас колеге нису обавестиле да за “ваше” новине више не дајем изјаве. Срдачан позић – био је АА одговор. У антрфилеу са насловом: “Шта је све Шабач плаћао водитељу” је наведено: “Учествовање на сајму вина, фестивал европског филма, припрема за посету канадског амбасадора, промоција града, активности везане за Шабачки летњи фестивал, ангажовање за Шабачку чивијаду у смислу промоције града – текстови за лист “Данас”, интервју и сл., Чивијада – интернет презентација Шабачког вашара, услуге преводилаца, активности везане за долазак Грчког конзула, материјал, поклони”. У опису текста објављен је карикатурни приказ тужиоца, слика дописа Градске управе, изводи сајта АПР, као и принтскрин текста уз које су објављене фактуре.

Дана 15.12.2020. године на интернет порталу “Република рс” чији је издавач тужени “Медијска мрежа” д.о.о. Београд, а одговорни уредник у време објављивања спорног текста тужени Небојша Зековић, на интернет страници www.republica.rs објављен је текст исте садржине текста објављеног у штампаном издању дневних новина “Независне дневне новине Српски телеграф” од године са насловом “...”! Откривамо како је ВВ новинар ЧЕРУПАО ШАБАЧКИ БУЏЕТ, СВЕ ЦРНО НА БЕЛО. У опису текста објављена је и фотографија тужиоца.

Дана године на интернет порталу www.republica.rs објављен је текст са истом садржином текста објављеног у штампаном издању медија “Српски телеграф” од године, са насловом “ПОТВРЂЕНО ПИСАЊЕ СРПСКОГ ТЕЛЕГРАФА ! ШТА ЋЕМО САД? АА СЛАГАО ДА НИЈЕ УЗИМАО ПАРЕ ОД ОПОЗИЦИЈЕ. У опису текста објављена је и фотографија тужиоца.

Према рачунима 02/2016, 05/2015, 07/2016, 12/2016, 14/2016 и 16/2016, Град Шабац је по основу учествовања на сајму вина дана 28.4.2016. године, 31.5.2016. године, 15.7.2016. године, 18.7.2016. године, 12.9.2016. године, 23.9.2016. године, 14.10.2016. године и 30.11.2016. године Агенији за уметничко стваралаштво и сценску уметност исплатио на рачун Теленор банке број ... износе од 48.000,00 динара, 40.000,00 динара, 48.000,00 динара, 35.000,00 динара, 50.000,00 динара, 45.000,00

динара, 40.000,00 динара, 30.000,00 динара, а ни једна од фактура не садржи печат или потпис примаоца уплате. Према изводу из јединственог регистра рачуна НБС, активни рачун предузетничке Агенције тужиоца “ДД” АА се води код “Eurobank” а.д. Београд, а према извештају Народне банке Србије од 29.12.2020. године, достављеног на предлог пуномоћника тужиоца, рачун број ... који се води на име предузетничке радње није пријављен од стране Пословне банке.

Према опомени пред утужење од 16.12.2020. године, упућене туженима “Медијској мрежи” д.о.о. Београд, Борису Вуковићу и Небојши Зеленовићу, тужилац је у циљу покушаја мирног решења спора позвао тужене да у првом наредном издању након пријема опомене у дневном листу “Независне дневне новине Српски телеграф” без права на накнаду у истој рубрици на истој страници, као што је било објављено неистинита и нетачно пренета информација описана у наведеном тексту, под истим насловом уз ознаку “ исправка “, објаве исправку спорног чланка тако што ће избрисати свако помињање тужиоца у било каквом контексту који се наводи или инплицира да је он примио новчану накнаду да би износио негативне ставове и нападао власт, те тако што ће уклонити из објаве лажне и фалсификоване фактуре уз навођење да су фактуре приказане у ранијем издању неистините; да првог наредног дана од пријема опомене, без права на накнаду, на интернет порталу [www. republica.rs](http://www.republica.rs) у истом делу медија, у истој рубрици, на истој страници, као што је било објављена неистинита и нетачно пренета информација и то под истим насловом, а уз ознаку “ исправка” објаве исправку чланка и брисањем сваког помињања тужиоца у било ком контексту у којем се наводи или инплицира да је он примио новчану накнаду да би износио негативне ставове и нападао власт, да уклоне из објаве лажне и фалсификоване фактуре, уз навођење да су оне приказане у ранијем издању неистините, и да од првог дана од пријема опомене са интернет портала у целости уклоне спорни новински чланак.

Дана године на фејсбук страници “Српски телеграф” и на интернет страници republica.rs испод текстова спорних чланака објављено је низ увредљивих коментара на рачун тужиоца: “Смрад давао подгузном комарцу”, “Зачарани круг са народом је лако манипулисати, само му лепо упакуј и можеш да продаш шта хоћеш”, “Човек без образа не може ни да се застиди”, “Кад га истина погоди онда новине нису добре”, “Срамота”, “АА треба да одговара за ово, надлежни органи треба све детаљно да испитају, овом се мора стити на пут”, “Ето, а ја баш мислио да АА ради волонтерски”, “Зеленовић и АА морају да одговарају за своје поступке”.

Према исказу тужиоца, саслушаног у својству парничне странке, у својој емисији износи лични, субјективни став и бави се политичком сатиром која критикује актуелну власт. Према спорним текстовима, по емисији је добијао 50 евра да би критиковао власт, укупно у том периоду 10.000 евра, а такви натписи директно угрожавају његов лични и професионални интегритет, представљајући га као лажова и преваранта. Објављене фактуре је први пут видео када су објављене, никада није на основу истих добио било какав новац. У Теленор банци никада није имао отворен рачун, а текући рачун који је објављен не постоји. У фактурама које су објављене, наведене су адресе његових родитеља, због чега је био у ситуацији да смирује мајку и да свима објашњава да није узимао никакав новац од Шабачких власти, па су тужени својим деловањем и писањем пореметили његов живот и живот његове породице, због чега је осећао бес и мржњу, очај и беспомоћност у ситуацији када је лажно оптужен и

када су приложени лажни докази. Пре подношења тужбе његови пуномоћници су се путем мејла обратили туженима, али су након тога и на порталу и у штампаном издању поновљене лажне оптужбе са истим лажним фактурама, чиме су тужени пореметили његов живот и живот његове породице. Пре објављивања спорног текста контактирали су га тужени уз формулисано питање “Да ли је то начин на који вас је опозиција плаћала да заступате у својој емисији њихове интересе”, на које није било могуће дати одговор, јер је исто било формулисано. Тужиоцу је на основу претходних искустава са осталим таблоидима познато да већ имају припремљен текст, па на исто није одговорио, а није могао да очекује да ће објавити лажне фактуре које ће представити као да су његове, а нису. Постављено питање образложено је наводима да је према документацији Града Шапца тужилац исплаћиван по различитим основама и да су његовој агенцији уплаћиване различите своте новца, а на то питање није могао да одговори, јер би то значило да је било тих уплата и да га плаћају да говори против власти, па није желео да одговори, јер не даје интервјује за "Српски телеграф". У претходном периоду је имао лоше искуство са медијима, имао је и непријатности и у оквиру тима са којим сарађује, који су можда помислили када су видели те лажне фактуре да је без њиховог знања за заједнички рад на емисији узимао новац. Никада му ништа није уплаћено од стране Града Шапца на његов рачун и рачун његове агенције, што се може проверити преко Еуробанке где има отворен рачун.

Према исказу туженог Небојше Зековића, саслушаног у својству парничне странке, одговорног уредника интернет портала у време објављивања спорних информација, познато му је да су исте претходно проверене, да су питања упућена служби за информисање Града Шапца са захтевом за приступ информацијама од јавног значаја, јер је тужилац јавна личност и оно што је добијено у тим одговорима објављено је у тексту. Тужени су имали извор информација, званичан допис, а позван је и тужилац. У том моменту нису били у могућности да знају да ли су фактуре фалсификат, а време на сајту је драгоцено и сматра да је новинарски посао одрађен у складу са дужном новинарском пажњом, да су имали извор информације, па и да је направљен неки пропуст, објављен је деманти, док су се дужном провером информација бавиле колеге из принта и постоји међуредакцијско поверење, те је обично наведено да је информација проверена, због чега су исту и објављивали.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је у складу са члановима 79 став 1, 112 став 1, 113 и 114 Закона о јавном информисању и медијима оценио да су тужени “Медијска мрежа” д.о.о. Београд - издавач дневних новина "Српски телеграф" и издавач медија “Република РС”, Борис Вуковић одговорни уредник "Независних дневних новина Српски телеграф" у време објављивања спорног текста и тужени Небојша Заковић, одговорни уредник медија Република РС у време објављивања спорног текста, означеним насловима и садржином текстова објављеним у штампаном издању дневних новина "Српски телеграф" и на интернет порталу "Република.рс" објавили неистините и објективно увредљиве информације о тужиоцу, подобне да повреде достојанство личности (част и углед). Првостепени суд је оценио да је насловима објављених текстова: “...”, “...”, “...”, “...”: ...” “...” потврда нашег писања “ААлагао да не узима паре од опозиције“, “Некадашња градска власт у Шабцу са Небојшем Зеленовићем на челу новцем финансира тужиоца као водитеља емисије 24 минута са АА, да су тужени “Дошли у посед рачуна града Шапца, на којима се види да је у периоду од 2015. до 2019. године на рачун агенције тужиоца, једне од главних

звезда ВВ телевизије исплаћено 1.172.400,00 динара, односно да је “под плаштом различитих активности попут фестивала европског филма, учествовао на сајму вина, превођења, текста за лист "Данас", само из 2016. из буџета је исплаћено између 30.000,00 до 50.000,00 динара на рачун тужиоачеве агенције”, “случај новчаних исплата политичким подобним новинарима и комичарима од бивше градске власти у Шапцу открива механизам који је у време претходне власти коришћен за преливање јавног новца у приватне џепове подобних”, да је финансирање тужиоачеве емисије имало за циљ “промоцију Зеленовићевих потпуно промашених интервјуа”, да “се фактуре из 2017. године односе на различите добављаче, при чему на свакој страни стоји назначен рачуна за уплату агенције АА, да је тужилац “лагао” да не узима паре од опозиције, као и садржином објављених текстова тужилац означен као лице плаћено да критикује власт, да је окарактерисан као “лажовчина, тј.гори од пинокија”, чиме се код просечног читаоца ствара утисак да је тужилац ангажован од стране опозиције, да је са носиоцима јавних функција учествовао у нанашењу штете Шабачком буџету, па је таквим насловима и текстовима стављен у контекст политички подобног новинара који је финансиран од стране средстава Града Шабца за наводне фиктивне услуге да би пропагирао интерес тадашње локале власти против председника Републике Србије.

Првостепени суд је оценио да су изложени неистинити чињенични наводи подобни да повреде нематеријална добра тужиоца - његову част, као сопствени суд тужиоца његовим личним својствима, као и углед, као вредносни суд лица из окружења тужиоца, па и шире јавности о тужиоачевим личним својствима, јер се приказује као лице које својим медијским утицајем увећава своју имовину кроз пословну сарадњу са преставницима опозиционих странака, а све на штету Града Шапца из чијег буџета је финансиран. Првостепени суд је закључио да је циљ тужиоачеве ауторске емисије критички, односно сатирични приказ актуелних политичких и друштвених дешавања, да се указивањем на лукративни циљ тужиоца, који се огледа у финансијској сарадњи са опозицијом на несумњив начин доводи у питање његов професионални интегритет и кредибилитет, па урушавањем угледа тужиоца наводним “разоткривањем” његових пословних подухвата са градоначелником Шапца, као једним од опозиционих лидера, за циљ има довођење у питање његових искрених побуда, његове независности и непристрасности која је окосница медијског садржаја чији је аутор. Осим тога, оценио је да се у спорним текстовима износе озбиљне оптужбе на рачун тужиоца, за које тужени током поступка нису пружили доказе који би водили несумњивом закључку да су исте истините, као и одређене констатације – тврдње које код просечног читаоца могу да изазову негативну оцену онога на кога се та информација односи, а које представљају нетачну, па самим тим и недопуштenu информацију, док сам текст прати крајње увредљиви наслов, карикатурни приказ тужиоца, због чега су изнете тврдње и сугестивни и сензационалистички наслови јавности презентовани као проверене и поуздане информације добијене од поузданих извора, због чега не остављају простора за сумњу. Оценио је да се објављивањем фактура, на основу којих се наводно може закључити да је Град Шабац тужиоцу вршио плаћање по различитим основама, а које се односе на рачун који није пријављен од стране пословне банке и на коме нема тужиоачевог имена и потписа, упућује на закључак да тужени нису уложили потребан степен пажње примерен околностима ради провере истинитости информација, те да без обзира на начин доласка до информације нису ослобођени обавеза да објављују тачне, потпуне и проверене информације, због чега не могу бити ослобођени од одговорности да тужиоцу накнаде штету, јер се у конкретном случају интерес за информисање могао

остварити објављивањем информација које не повређују или повређују у мањој мери част и углед тужиоца. Првостепени суд је оценио да је објављивањем спорних текстова са неистинитим и непотпуним информацијама створена погрешна представа о тужиоцу, као неморалном и непрофесионалном човеку, што је довело до повреде његове части и угледа, као и излагању осуди и сумњичању околине, па је у смислу одредбе члана 101 тачка 1 Закона о јавном информисању и медијима донео одлуку као у другом и трећем ставу изреке.

Првостепени суд је у складу са чланом 101 тачка 2 Закона о јавном информисању и медијима туженој Наталији Атанацковић, одговорној уредници портала “Република рс“ и туженом Дражану Остојићу, одговорном уреднику “Независник дневних новина Српски телеграф” забранио поновно објављивање спорних информација – да је тужилац примао било какве уплате у периоду од 2015. до 2019. године, као и да је уплате примао да би негативно коментарисао власт, односно председника Републике Србије Александра Вучића, уз обавезу тужених на плаћање судских пенала тужиоцу уколико не поступи по одређеној обавези и забрани.

Одлучујући о висини накнаде нематеријалне штете због повреде части и угледа првостепени суд је применио критеријуме из члана 200 став 2 Закона о облигационим односима у вези са чланом 232 Закона о парничном поступку имајући у виду све субјективне и објективне околности конкретног случаја, да је тужилац јавна личност са дугогодишњом успешном каријером, да је мишљење друштва од изузетне важности за његов успех на професионалном плану, а да се објављивањем текстова са тешким оптужбама о њему ствара слика неморалног и непрофесионалног човека, да се ради о високо тиражним дневним листовима и порталима, да је текст изазвао реакцију појединих људи из његовог окружења, да је и након објављеног дела демантија у истом тексту поново објављен садржај увредљивог карактера, па је обавезао тужене “Медијску мрежу“ д.о.о.Београд - издавача дневних новина Српски телеграф и издавача медија “Република.рс“, Небојшу Зековића и Бориса Вуковића - одговорне уреднике у време објављивања спорног текста, да као солидари дужници тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа исплате износ од по 70.000,00 динара, са законском затезном каматом од дана пресуђења, па до исплате, а одбио је као неоснован тужбени захтев преко досуђеног, за износ од још по 330.000,00 динара са траженом каматом.

Првостепени суд је оценио да је објављивање увода и изреке пресуде довољно да се читаоцима који су прочитали неистините и непроверене информације уз фотографију тужиоца, пружи информација о повољном исходу парнице и тако уклони негативан утисак који су могли стећи о тужиоцу, па је обавезао тужену Наталију Атанацковић - одговорног уредника портала "Република.рс" и туженог Дражана Остојића - одговорног уредника “Независних дневних новина Српски телеграф”, да о свом трошку објаве увод и изреку правноснажне првостепене пресуде без коментара и одлагања и то првог дана њене правноснажности, под претњом плаћања новчаног износа од 30.000,00 динара за случај необјављивања, уз обавезу да тужени приликом необјављивања увода и изреке пресуде то учини у складу са чланом 4 тачка 1 Закона о заштити података о личности.

По оцени Апелационог суда, првостепени суд је на правилно и потпуно

утврђено чињенично стање правилно применио материјално право, дајући за своју одлуку у потврђујућем делу јасне и довољне разлоге које у целости прихвата Апелациони суд и сходно члану 396 став 2 Закона о парничном поступку на исте упућује.

Право на част и углед је право на поштовање људске части и заслужено стеченог угледа лица. Част као скуп човекових врлина представља субјективну категорију, која подразумева мишљење које појединац има о себи, док је углед мишљење које има ужа или шира средина о једној личности, а што представља објективну категорију. Основни видови повреде части и угледа су увреда и клевета. Увреда је напад на људску част, која изражава презир према некон, ниподаштавање, омаловажавање, одрицање људских особина, док је клевета изношење или преношење штогод неистинитог, што може нашкодити части и угледу. Да би постојала повреда части и угледа потребно је да објављена информација представља увреду или клевету, да постоји превознатљивост субјекта информације, лична погођеност субјекта информације и непропорционалност информације, односно да објављивање информације којом се задире у нечију част и углед не представља примерен начин за остваривање оправданог циља.

Право јавности да зна, односно да буде информисана није неограничено право, због тога је одредбом члана 79 став 2 Закона о јавном информисању и медијима прописано да је недопуштено објављивање информације којом се повређује част, углед или пијетет односно којом се лице приказује у лажном светлу, приписивањем особина и својстава које оно нема односно одрицањем особина или својстава које име, ако интерес за објављивање информације не претеже над интересом заштите достојанства и права на аутентичност, а нарочито ако се тиме не доприноси јавној расправи о појави, догађају или личности на коју се информација односи.

Из наведеног следи да неистинита информација, уколико је лезионо подобна (подобна да узрокује повреду достојанства личности), није допуштена, јер јавност нема интерес да зна неистину, а у погледу неистините информације увек претеже интерес заштите достојанства и поред осталих могућности правне заштите према Закону о јавном информисању и медијима омогућује право на накнаду штете.

На основу садржине наслова, надаслова и спорних текстова са пратећим фотографијама, тужилац је стављен у негативну конотацију која код просечног читаоца ствара утисак да се бави противзаконитим радњама, користећи своју медијску позицију за незаконите циљеве. Имајући у виду да је тужилац означен као личност сумњивих вредности, која у финансијској сарадњи са опозицијом ради критике власти прима уплате на рачун, да су предочена докумената која наводно као докази поткрепљују садржину спорних информација, да су објављене информације увредљивог карактера и садржине подобне да компромитују тужиоца (на који начин је повређен углед и част тужиоца, јер је о њему створена погрешна представа) пренета информација увредљивог садржаја не представља оправдан и законом признати интерес јавности у том смислу. Поред реченог, тужилац је током првостепеног поступка доставио доказе из којих произлази да се објављене фактуре на основу којих је наведено да је Град Шабац тужиоцу вршио плаћања односе на рачун који није пријављен од стране пословне банке, нити да се ради о рачуну тужиоца. Тужени не могу објавити непроверене, нетачне и недозвољене информације којима се повређује част и углед тужиоца, јер је

интерес јавности да у складу са чланом 5 став 2 Закона о јавном информисању и медијима буде потпуно и благовремено обавештена о питањима од јавног значаја, па је у конкретном случају интерес заштите тужиоца доминантан. Новинарска пажња у конкретном случају није била адекватна, јер новинар и одговорни уредник нису са дужном пажњом проверили истинитост објављених информација, услед чега су за тужиоца објављене нетачне и увредљиве информације, па је правилно првостепени суд закључио да тужиоцу припада право на накнаду нематеријалне штете због повреде угледа и части, јер је у конкретном случају прекорачена слобода медија и омогућено да се јавности изнесу нетачне и непроверене и информације. Током првостепеног поступка утврђено је да је тужилац трпео душевне болове због објављених информација у спорном тексту, јер је исти по објављивању имао непријатности, његова породица и околина је лоше реаговала на објављене информације, због чега су спорни текстови проузроковао повреду части и угледа, имајући у виду постојеће друштвене прилике и професионални положај тужиоца.

Неосновано се жалбом тужиоца оспорава висина досуђене накнаде штете, јер је првостепени суд правилном применом одредбе члана 200 Закона о облигационим односима и члана 232 Закона о парничном поступку одмерио висину накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа у износима адекватним претрпљеној штети насталој објављивањем недопуштених, неистинитих и увредљивих лезионо подобних информација и фотографија тужиоца без његове сагласности. Првостепени суд је имао у виду све околности конкретног случаја, а пре свега тежину објављених информација, интензитет напада на тужичево добро и средство којим је учињено, као и субјективне последице, при чему новчана накнада представља сатисфакцију за претрпљену штету. Досуђени износи накнаде нематеријалне штете и по налажењу Апелационог суда представљају правичну новчану накнаду за штету коју је тужилац претрпео и истом се супротно жалбеним наводима не погодује тежњама неспојивим са њеном природом и друштвеном сврхом, већ је напротив иста сходно члану 200 став 2 Закона о облигационим односима одмерана у складу са значајем повређеног добра и циљу коме служи накнада нематеријалне штете.

Неосновани су жалбени наводи туженог о учињеној битној повреди одредаба парничног поступка из члана 374 став 1 у вези са чланом 7 и 8 Закона о парничном поступку и члана 374 став 2 тачка 7 Закона о парничном поступку, указивањем да туженима није онемогућено да расправљају пред судом, због чега је чињенично стање остало погрешно и непотпуно утврђено пошто првостепени суд није извео доказ предложен од стране тужених – прибављање рачуноводствених исправа Одељења за финансије и Службе буџетске инспекције Града Шапца.

Према стању у списима, првостепени суд је у складу са овлашћењима из члана 229 став 2 Закона о парничном поступку одлучио које ће доказе извести ради утврђења битних чињеница и на рочишту одржаном дана 24.3.2022. године, када је закључена главна расправа на сагласан предлог пуномоћника парничних странака, донео је решење да се у доказном поступку прочитају сви писани докази без појединачног навођења, као и искази странака, а записник су без примедби потписали пуномоћници парничних странака. Првостепени суд је у складу са чланом 8 Закона о парничном поступку правилно и потпуно утврдио чињенично стање и правилно извео закључак да наведене информације представљају недозвољену информацију подобну да повреди

субјективна грађанска права тужиоца, због чега су и по оцени Апелационог суда у складу са члановима 112 и 114 у вези са чланом 9 став 1 Закона о јавном информисању и медијима важећег у време објављивања спорног текста испуњени услови за одговорност тужених издавача и одговорних уредника у време објављивања спорног текста.

Без утицаја је жалбено указивање да побијана пресуда не садржи исказ туженог Бориса Вуковића, јер из образложења ожалбене пресуде произлази да је исти био предмет оцене. Првостепени суд је правилно на основу садржине спорног текста, наслова, надаслова и подаслова, као и текстова уз објављене фотографије тужиоца оценио да су учињене објаве објективно увредљиве, да је тужилац због истих изложен осуди околине и да су исте усмерене на његову личност, јер се таквим информацијама ствара погрешна слика о тужиоцу и по својој природи су такве да нарушавају његов углед и част. Током првостепеног поступка утврђено је да је тужилац трпео душевне болове због тих навода, због чега су спорни текстови проузроковали повреду части и угледа имајући у виду постојеће друштвене прилике.

Правилно је првостепени суд у складу са чланом 120 Закона о јавном информисању и медијима обавезао тужене – одговорне уреднике Наталију Атанацковић и Дражена Остојића у време пресуђења да објаве увод и изреку првостепене пресуде.

Како се ни осталим жалбеним наводима не доводи у сумњу правилност одлуке првостепеног суда у другом, трећем, шестом, седмом, осмом, деветом, десетом и једанаестом ставу изреке, Апелациони суд је применом члана 390 у вези са чланом 387 став 1 тачка 2 Закона о парничном поступку одлучио као у првом ставу изреке ове пресуде.

Међутим, по оцени Апелационог суда одлука првостепеног суда у четвртном и петом ставу изреке којим је усвојен тужбени захтев за забрану поновног објављивања информација не може се прихватити као правилна, јер је захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку, на коју се жалбом туженог основано указује, с обзиром да су дати разлози нејасни и противречни, због чега се не може испитати ни правилност примене материјалног права.

Према утврђеном чињеничном стању, првостепени суд је у погледу захтева за забрану поновног објављивања информације на начин којим се вређа част и углед тужиоца, под претњом плаћања судских пенала, оценио да је исти основан. Према закључку првостепеног суда, захтев тужиоца да се туженој Наталији Атанацковић, одговорном уреднику портала "Република.рс" и туженом Дражену Остојићу, одговорном уреднику "Независних дневних новина Српски телеграф" забрани поновно објављивање информације којима се наводи да је тужилац примао било какве уплате у периоду од 2015. до 2019. године, као и да је уплате примао да би негативно коментарисао власт, односно председника Републике Србије Александра Вучића, под претњом плаћања судског пенала у висини од 100.000,00 динара за сваку објаву којом се крши ова наредба у складу је са чланом 101 тачка 2 Закона о јавном информисању и медијима.

Одредбом члана 101 Закона о јавном информисању и медијима између осталог прописано је да ако се објављивањем информације, односно записа повређује право на достојанство личности, право на аутентичност, право на приватност, у складу са одредбама овог закона тужбом се може тражити утврђење да је објављивањем информације, односно записа, повређено право, односно интерес, забрана поновног објављивања информације, односно записа, као и уклањање објављеног записа.

Према одредби члана 102 став 1 Закона о јавном информисању и медијима активну легитимацију има лице које је лично повређено објављивањем информације односно записа, а према одредби члана 103 истог закона пасивну легитимацију има одговорни уредник медија у коме је информација, односно запис објављен.

Заштита која се пружа забраном поновног објављивања информација кондемнаторна је, па осуда на чинидбу мора бити одређена – подобна за извршење у погледу предмета, врсте и обима обавезе у смислу одребе члана 47 Закона о извршењу и обезбеђењу. Међутим, у конкретном случају тужилац захтевом није определио у односу на које конкретне информације тражи заштиту, јер навођење да је реч о информацијама "којима се наводи" да је тужилац примао уплате недовољно су одређене. Сврха и циљ заштите која се остварује конкретном тужбом јесте заштита повређеног права која мора бити усмерена на тачно одређене конкретне информације, како се слобода изражавања медија не би претерано ограничила. Из утврђених чињеница првостепени суд је правилно закључио да су информације објављене о тужиоцу лезионо способне, али је нејасно и није наведено у самој изреци које су то информације у погледу којих изриче забрану поновног објављивања, јер је у складу са чланом 4 Закона о јавном информисању и медијима јавно информисање слободно и не подлеже цензури и не сме се угрожавати слободан проток информација путем медија.

Имајући у виду изложено, првостепена пресуда укинута је у делу којим је усвојен тужбени захтев за забрану поновног објављивања информације и у том делу предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

У поновном суђењу првостепени суд ће отклонити учињену битну повреду одредаба парничног поступка на коју је указано, тако што ће имати у виду да се судска заштита по захтеву из члана 101 Закона о јавном информисању и медијима може пружити само у односу на тачно одређене конкретне информације, па ће правилном оценом свих изведених доказа донети нову и на закону засновану одлуку о постављеном захтеву за забрану поновног објављивања спорних информација, за коју ће дати довољне, јасне и образложене разлоге.

Са изложеног, Апелациони суд у Београду је на основу одредбе члана 391 став 1 и члана 392 став 2 у вези са чланом 387 став 1 тачка 3 Закона о парничном поступку одлучио као у другом ставу изреке.

Укинута је и одлука о трошковима поступка садржана у тринаестом ставу изреке првостепене пресуде сходно члану 401 тачка 3 у вези са чланом 165 став 3 Закона о парничном поступку, јер зависи од коначног исхода спора.

Председник већа-судија
Сања Агатоновић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић